

SÈRIE 4

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció**[3 punts]**

Traduïu el text següent on l'autor explica que Xerxes, va tornar a anar contra Grècia amb mil dues-centes naus, després de la seva derrota a Marató. (Lísias *Epitafi* 27)

Ξέξμεο ὁ ἦο Ἀζίαο βαζιεύο, θαηαθξ νλήζαο κέλ ἦο Ἐυάδν ο,
 ἀρζόκελνο δὲ ἦ ζπκ θνζᾶ , ὀξγηρόκελνο δὲ ἦνῖο αἰήτηο
 παζαζθε παζ άκελνο δηαθνζίαηο κέλθαἰ ρηίαηο λαπῖλ ἀθίθεην.

παζαζθεπαζ άκελνο de παζαζθεπάδω = equipar-se amb (+ dat.)
 δηαθνζίαηο κέλ θαἰ ρηίαηο = mil dues-centes (datiu)
 λαπῖλ datiu plural de λαῶο λέωο = nau
 ἀθίθεην aorist de ἀθηθλάκαη = venir, arribar

Xerxes, el rei d'Àsia, havent menyspreat Grècia, disgustat per la seva sort i enfadat amb els culpables, va arribar després d'equipar-se amb mil dues-centes naus.

2. Exercici de sintaxi **[2 punts]**

a) Al text hi ha quatre participis

- escriviu-los.

θαηαθξν λήζαο, ἀρζόκελν, όξγηδόκελν, παξαζθε παζ άκελν

- tots quatre concerten amb la mateixa paraula, quina?

Ξέξμεο

- dieu la funció sintàctica de la paraula amb la qual concerten els participis.

És el subjecte de l'oració

b) Quin és el verb principal de l'oració del text?

άθίθεην

c) Al text hi ha dos mots en genitiu.

- Escriviu-los i dieu quina funció sintàctica realitza cadascun d'ells.

ηñο Άζίαο: CN de ό βαζητεύο

ηñο Έυάδ νο: complement de règim de θαηαθξ νλήζ αο

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).

	vertader	fals
a) A la forma de present $\iota\acute{\epsilon}\gamma\eta$ li correspon la d'imperfet $\xi\iota\epsilon\gamma\epsilon$.	x	
b) A la forma en neutre plural del participi en veu mitjana $\iota\epsilon\gamma\acute{o}\kappa\epsilon\lambda\ \alpha$ li correspon, en singular, $\iota\ \epsilon\gamma\acute{o}\kappa\epsilon\lambda\nu\lambda$.	x	
c) A la forma de l'imperatiu $\iota\acute{\epsilon}\gamma\epsilon$ li c correspon la forma en plural $\iota\acute{\epsilon}\gamma\eta\epsilon$.	x	
d) A la forma de l'infinitiu de la veu activa $\iota\acute{\epsilon}\gamma\eta\eta\lambda$ li correspon, en veu mitjana, $\iota\acute{\epsilon}\gamma\nu\kappa\alpha\eta$.		x
e) A la forma de 2 ^a persona del singular del futur $\iota\ \acute{\epsilon}\mu\epsilon\eta\omicron$ li correspon, en primera del plural, $\iota\acute{\epsilon}\mu\ \nu\kappa\epsilon\lambda$.	x	

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriuiu dos mots en català o castellà que siguin derivats dels mots grecs següents:
Ex. $\acute{o}\ \lambda\acute{o}\kappa\nu\omicron$: agrònom, astronomia

$\eta\ \acute{\alpha}\xi\eta\rho\eta$	arqueologia	arcaic
$\eta\delta\ \alpha\acute{\iota}\kappa\alpha$	hemofília	hematies
$\acute{o}\ \acute{\alpha}\lambda\zeta\acute{\xi}\omega\pi\nu\omicron$	antropòfag	antropomòrfic
$\acute{o}\ \acute{o}\xi\lambda\eta\omicron$	ornitòleg	ornitorinc
$\acute{o}\ \zeta\acute{\alpha}\lambda\alpha\eta\nu\omicron$	tanatori	eutanàsia

5. Exercici de cultura [2 punts]

En aquest mosaic veiem representat l'episodi de les Sirenes que és narrat a l'*Odissea*. Expliqueu els detalls d'aquest episodi en no més de 150-200 paraules, seguint les indicacions següents:

- Quin perill suposen les Sirenes?
- Com aconsegueix Ulisses sortir indemne d'aquest episodi? Qui li havia explicat el que havia de fer?
- Què passa amb els companys d'Ulisses?
- Esmenteu un altre episodi de l'*Odissea* del qual Ulisses se'n surti gràcies al seu enginy.

Les sirenes són uns monstres marins meitat dona i meitat au que amb el seu cant atrauen els mariners perquè es llencin al mar. Ulisses és aconsellat per Circe, la fetillera que fa que tots els seus mariners es tapin les orelles amb cera per no sentir el cant. Quant a ell, no volent renunciar a sentir el cant fatal, es fa lligar al pal major.

Potser l'episodi més famós del viatge d'Ulisses és el del ciclop Polifem. Aquest, salvatge i antropòfag, tanca Ulisses i els seus companys a la seva cova amb una pedra enorme, i comença a devorar-los. Ulisses, li ofereix vi esperant que el seu efecte adormi el monstre. Polifem li pregunta el seu nom abans de caure adormit, a la qual cosa l'heroi respon que és Ningú. Ulisses aprofita la inconsciència del ciclop per clavar-li un pal al seu únic ull i deixar-lo cec. El ciclop, ja sense visió, mou la pedra que tapava la porta i demana ajut als seus germans ciclops cridant: "Ningú m'ha deixat cec". Naturalment, els ciclops no s'hi presenten i Ulisses i els seus homes aprofiten l'ocasió per fugir de la cova amagats sota les ovelles que surten a pasturar.

Opció B**3. Exercici de morfologia****[1 punt]**

Escriuiu cada una de les formes nominals següents, del verb παύω, al costat de l'anàlisi morfològica que li correspongui:

παπόληνο, παπόκελαη παύζαληνο, παύζωλ, παπνύζεο

a) genitiu singular femení, participi present, veu activa.	παπνύζεο
b) genitiu singular masculí, participi aorist, veu activa.	παύζαληνο
c) genitiu singular masculí, participi present, veu activa.	παύνληνο
d) nominatiu singular masculí, participi futur, veu activa.	παύζωλ
e) nominatiu plural femení, participi present, veu mitjana.	παπόκελαη

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Digueu de quins dos ètims grecs deriven els següents mots en català:

Ex. filosofia	ó φίλος	σοφός
micologia	μύκης -ου	λόγος
aristocràcia	ἄριστος -η -ον	κράτος -ους
bibliòfil	βιβλίον -ου	φίλος
ortografia	ὀρθός -ή -όν	γράφω
monoteisme	μόνος -η -ον	θεός -οῦ

5. Exercici de cultura [2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu “vertader”, cal que siguin certs TOTS els aspectes que s’hi esmenten).

	Vertader	Fals
<i>Alcestis, Filoctetes, Electra, Hipòlit i Medea</i> són totes tragèdies d'Eurípides.		x
La democràcia es va crear a Atenes, a finals del segle VI a.C., gràcies a les reformes del gran legislador Clístenes.	x	
A la <i>Iliada</i> Aquil·les, enfurismat perquè Hèctor ha matat el seu millor amic Àiax, s'enfronta en combat singular a Hèctor.		x
El Partenó és un temple dòric que guardava al seu interior la imatge crisoelefantina d'Atena Pàrtenos, obra escultòrica de Fídias.	x	
Demòstenes, Isòcrates, Lísias i Herodot són els representants més destacats de l'oratòria atenesa.		x

SÈRIE 5

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció**[3 punts]**

Sòcrates diu al seu amic Fedre que al camp no aprèn res, mentre que, a la ciutat, aprèn molt de les persones (Plató, *Fedre* 230d)

φιλομαθῆς γάρ εἰμι, ὃ ἄριστε· τὰ μὲν οὖν χωρία καὶ τὰ δένδρα
οὐδέν μ' ἐθέλει διδάσκειν, οἱ δ' ἐν τῷ ἄστει ἄνθρωποι.

Estic desitjós d'aprendre, benvolgut amic. Però els camps i els arbres no poden ensenyar-me res, mentre que els homes de la ciutat sí.

2. Exercici de sintaxi**[2 punts]**

a) Escriviu els verbs conjugats que hi ha en el text i digueu-ne el subjecte gramatical de cadascun.

εἶμι: Té un subjecte el·líptic, però cal sobrentendre ἐγώ

ἐθέλει: τὰ χωρία καὶ τὰ δένδρα

b) διδάσκειν és un infinitiu.

- Quina funció sintàctica realitza en el text?

Fa de CD d' ἐθέλει

- Porta algun complement? Quin?

Sí, porta dos CD, un de persona: μ' (=με) i un de cosa: οὐδέν.

c) Dieu la funció sintàctica que realitza el mot φιλομαθῆς.

Atribut

Opció A**3. Exercici de morfologia****[1 punt]**

Escriu cada una de les formes següents del verb copulatiu εἶμι al costat de l'anàlisi morfològica que li correspongui:

οὔσης, ἔσονται, ὄντων, ἦσαν, εἶ

2a. persona del singular, present d'indicatiu	εἶ
3a. persona del plural, futur	ἔσονται
genitiu plural, masculí i neutre, participi present	ὄντων
3a. persona del plural, imperfet	ἦσαν
genitiu singular femení, participi present	οὔσης

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Escriu el mot grec del qual deriva la part comuna dels mots catalans següents.

Exemple:

ginecologia, gineceu: ἡ γυνή, γυναικός.

demografia, epidèmia: δῆμος –ου, ó

lògica, decàleg: λόγος –ου, ó / λέγω

fanerògama, monògam: γάμος –ου, ó / γαμέω

glossopeda, diglòssia: γλῶσσα –ης, ἡ

cleptòman, clepsidra: κλέπτω

5. Exercici de cultura [2 punts]

	<p>Detall d'una àmfora que representa Medea matant un dels seus fills. [Musée du Louvre]</p> <p>En relació amb aquesta imatge, marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).</p>	
<p>D'entre les tragèdies gregues que conservem, la titulada <i>Medea</i>, de Sòfocles, és la que tracta amb detall del mite de Medea.</p>	<p>☐ vertader</p> <p>☒ fals</p>	
<p>Medea decideix matar els seus fills per poder casar-se amb Jàson, l'home del qual està enamorada.</p>	<p>☐ vertader</p> <p>☒ fals</p>	
<p>Jàson i Medea, fugint de la Còlquide després de robar el velló d'or, s'instal·len a Corint.</p>	<p>☒ vertader</p> <p>☐ fals</p>	
<p>Medea és una princesa bàrbara, de terres llunyanes, capaç de fer encanteris màgics: gràcies a un d'aquests encanteris Jàson podrà recuperar el velló d'or.</p>	<p>☒ vertader</p> <p>☐ fals</p>	
<p>Quan Jàson i els argonautes arriben a la Còlquide, són rebuts amablement pel pare de Medea, que ofereix a Jàson la seva filla en matrimoni.</p>	<p>☐ vertader</p> <p>☒ fals</p>	

Opció B

3. Exercici de morfologia**[1 punt]**

De les formes següents **només dues** estan en acusatiu plural. Indiqueu-les:

πόλεις Χ	ἀληθοῦς
γένους	βασιλέας Χ
πατέρα	γέροντες
ἄγαλμα	τριήρους
ὄρνιθα	θυγατέρα

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Escriuiu dues paraules en català o castellà que siguin derivats dels mots grecs següents:

Exemple:

ἡ γυνή, γυναικός: democràcia, demografia.

ἡ ναῦς, νεώς nàutic, naumàquia, astronauta...

τὸ ἄνθος -ους antologia, crisantem,

ὁ κόσμος -ου cosmologia, còsmic, cosmonauta...

ὁ ποταμός -οῦ hiporòtam, Mesopotàmia, potamografia

τὸ ἔργον -ου ergonòmic, energia, al·lergia, demiurg, metalúrgia

5. Exercici de cultura**[2 punts]**

Marqueu l'opció correcta:

[els errors descompten: -0.1 cada resposta incorrecta]

1. "Quant al cadàver de Polinices, caigut en una mort miserable, hom diu que els heralds han proclamat l'ordre que cap ciutadà no li doni sepultura ni el plori, sinó que resti sense planys, insepult."

Aquestes paraules del poeta tràgic Sòfocles les diu una heroïna tràgica. Quina és i en quines circumstàncies les pronuncia?

- a) Andròmaca, que li comunica a la seva cunyada, Cassandra, la decisió que ha pres Aquil·les de no enterrar el cadàver del seu marit.
- b) Electra, que li comunica a la seva germana, Crisòtemis, la decisió de Clitemnestra i Egist de no enterrar el cadàver del seu pare.
- c) Antígona, que li comunica a la seva germana, Ismene, la decisió de Creont de no enterrar el cadàver del seu germà.
- d) Hècuba, que comunica a les dones troianes la decisió dels cabdills grecs de no enterrar el cadàver del seu marit.

2. Quin dels següents personatges NO pertany al s. V aC. ?

- a) Lisandre
- b) Pèricles
- c) Alexandre el Gran
- d) Temístocles

3. Quin dels següents personatges femenins NO està relacionat amb Ulisses?

- a) Medea
- b) Nausica
- c) Circe
- d) Euriclea

4. La *Iliada* i la *Odissea* són

- a) relats de ficció en prosa
- b) relats historiogràfics en vers
- c) poemes èpics
- d) poesia didàctica

5. La nostra forma de govern no ha d'envejar res a les institucions dels pobles veïns, perquè som més aviat uns models que no pas imitadors d'altres. De nom és una democràcia, perquè l'administració està en mans, no d'uns pocs, sinó de la majoria.

Aquestes paraules que trobem a la obra historiogràfica de Tucídides, són pronunciades per quin il·lustre polític i en quina ocasió?

- a) Per Demòstenes quan pretén rebutjar les aspiracions de conquesta del macedoni Filip.
- b) Per Licurg quan explica a l'assemblea en què consisteix la constitució d'Esparta.
- c) Per Pèricles, a Atenes, quan ret homenatge als primers morts de la Guerra del Peloponès.
- d) Pel rei persa Darius, a Atenes, quan pretén convèncer els atenesos per tal que no s'enfrontin a l'imperi persa.